

**Informationsmøde for servitutpålagte borgere
24. november 2025**

National ammunitionsproduktion i Elling

Dagsorden

- **Velkomst** - ved Henrik Sørensen, chef for ETK
- **Sikkerhed på og omkring fabrikken** - ved Daniel Aarup-Kristensen, chef for Bygge- og Anlægsafdelingen, ETK
- **Indhold i servitutter** - ved Søren Lysholt Hansen, chef for Juridisk Afdeling, ETK
- **Hvad sker der efter i dag?** - ved Søren Lysholt Hansen, chef for Juridisk Afdeling, ETK
- **Spørgsmål?**
- **Tak for i aften**

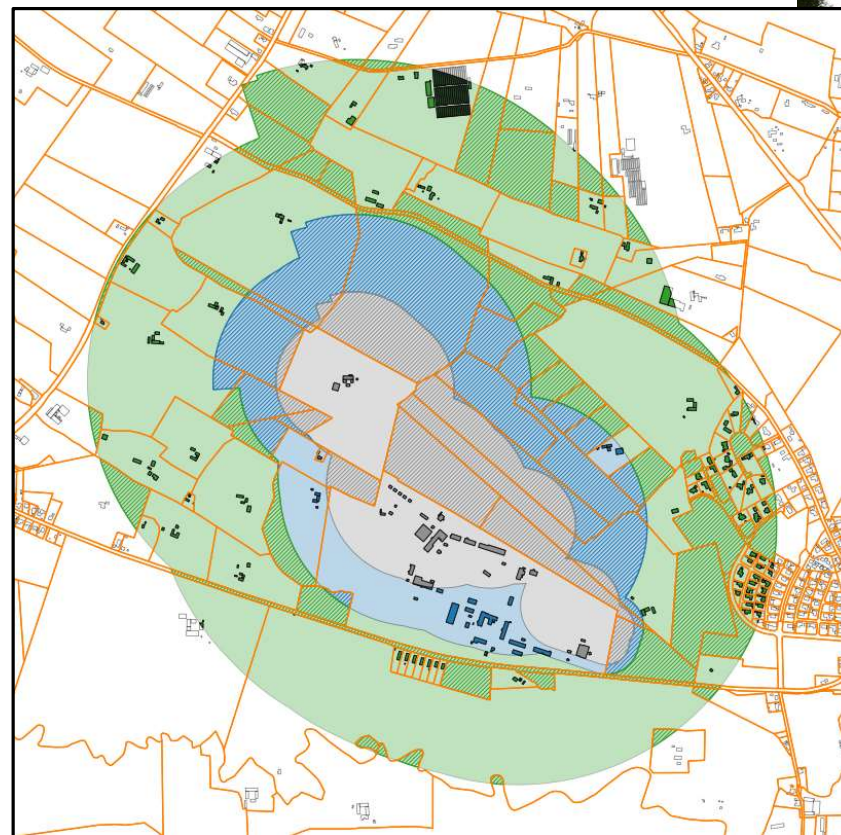

Sikkerhed på og omkring fabrikken

- Sikkerhedszonerne er fastlagt for at beskytte beboere i nærområdet.

Bekendtgørelse nr. 1251 af 29. oktober 2025 om eksplosivstoffer ("Eksplosivstofbekendtgørelsen")

- Stiller overordnede og generelle krav til sikker opbevaring og håndtering af eksplosivstoffer.
- Sikkerhedsafstandene beregnes på grundlag af typen og mængden af eksplosiver, samt sikkerhedsforanstaltninger og lokalforhold.
- Herfra er afstandskravene til fabrikken bestemt og sikkerhedszonerne beregnet.
- Ud fra disse er der fastlagt generelle begrænsninger på aktiviteter og anvendelser af ejendomme.
- Begrænsninger er beskrevet i servitutter.

Sikkerhedsprincipper i byggeriet

Magasiner til storkaliberet ammunition

Produktionsanlæg til storkaliberet ammunition

Magasin til småkaliberet ammunition

Testskydebaner til småkaliberet ammunition

Produktionsanlæg til småkaliberet ammunition

Sikkerhedsprincipper i byggeriet

Ammunitionsfabrikkens design tager udgangspunkt i både nationale sikkerhedsregulativer og internationale militære standarder for ammunitionsfremstilling.

Interne sikkerhedsafstande mellem produktionsbygningerne medvirker til, at der ikke kan ske en detonationsoverførsel mellem bygningerne.

Brandsikring af fabrikken sker efter anvisning og i samarbejde med Beredskabsstyrelsen, herunder Nordjyllands Beredskab og politiet.

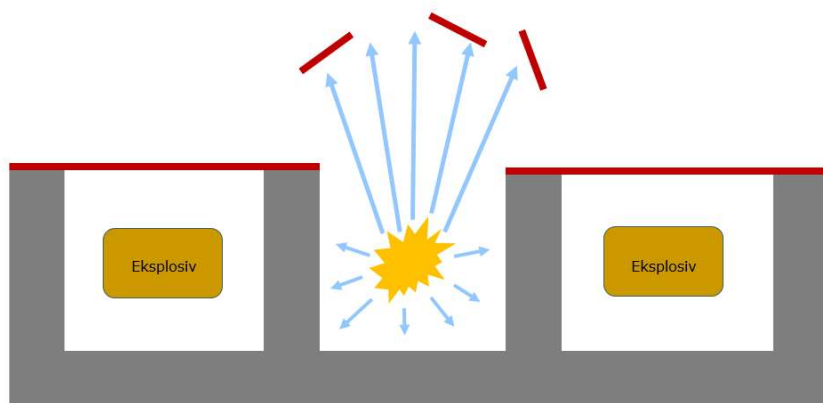
Fabrikken er bl.a. er udstyret med omfattende brandsikringsanlæg:

- Automatisk brandalarmanlæg
- Automatisk branddørslukningsanlæg
- Varslingsanlæg
- Sprinkleranlæg

Sikkerhedsprincipper i byggeriet

Produktionsbygningen til storkaliberet ammunition har et langstrakt design, der imødekommer krav og designprincipper for de interne sikkerhedsafstande og for at begrænse risikoen for detonationsoverførelse mellem bygningssektionerne.

Storkaliberet produktionsbygning er konstrueret med kraftige vægge på tre sider og en "blød" facadevæg, der sikrer en kontrolleret sprængningsretning/trykbølge.

Rå- og færdigvarer opbevares i sikre magasiner omgivet af volde.

Sikkerhedsprincipper i byggeriet

I den småkaliberet ammunitionsproduktion anvendes der krudt, hvor den største risiko er brand.

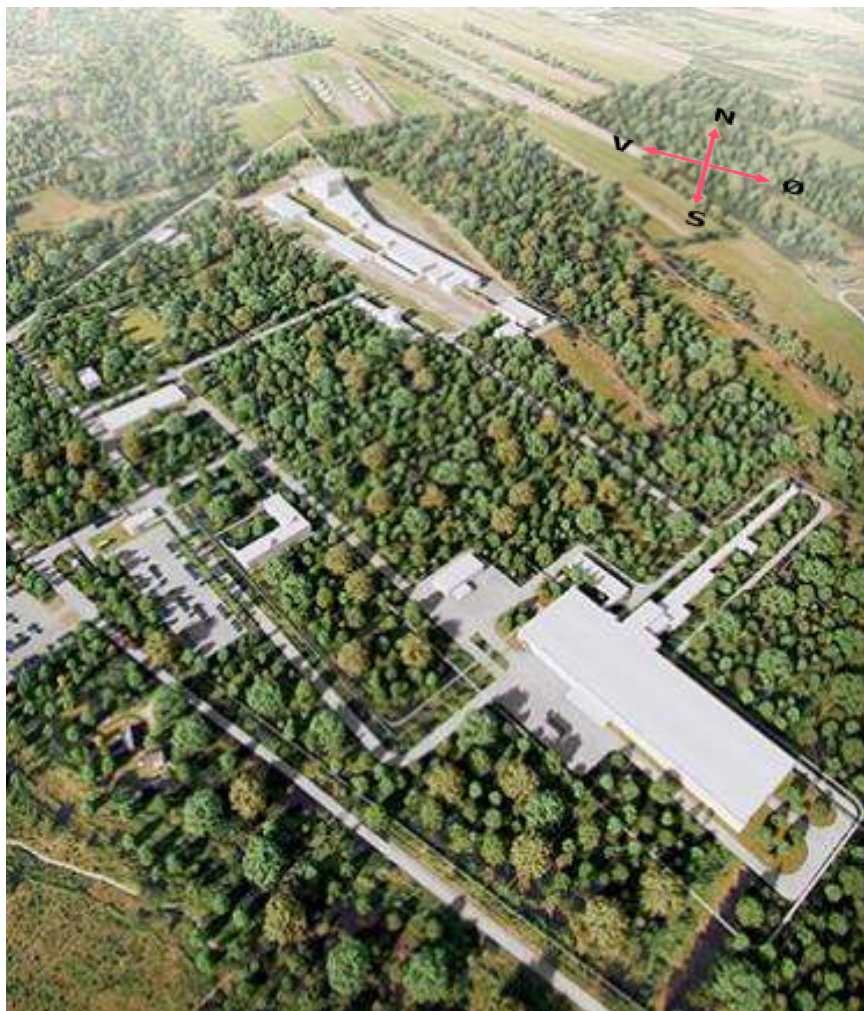
Krudthåndtering er placeret væk fra produktionen og separeret af en vold.

Testskydebanerne er etableret i en lukket betonkonstruktion. Der er således ingen risiko for vildfarende projektiler.

Sikkerhedsprincipper i byggeriet

Sikkerhedskonceptet for ammunitionsfabrikken er baseret på gældende myndighedskrav med formål at forhindre uautoriseret adgang, mindske risikoen for sabotage og sikre kontrolleret passage til og fra produktionsområdet.

Bygningerne sikres med mekanisk sikring og elektronisk overvågning.

Området omkranses af et perimeterhegn med elektronisk overvågning.

ETABLISSEMENT- OG
TERRÆNKOMMANDOEN

Et samarbejde mellem myndigheder og producent

- Nammo har som producent ansvar for at ansøge om driftstilladelse. Ansøgningen behandles af Politiets Administrative Center (PAC) under Midt- og Vestjyllands Politi.

ETABLISSEMENT- OG
TERRÆNKOMMANDOEN

- ETK er lodsejer og bygherre.
- ETK er påtaleberettiget.

- Politiets Administrative Center (PAC) ved Midt- og Vestjyllands Politi er myndighed efter eksplosivstofbekendtgørelsen og sammen med ETK "påtaleberettiget myndighed".

KOMMISSARIUS VED STATENS
EKSPROPRIATIONER I JYLLAND

- Den myndighed, som uafhængigt af alle andre myndigheder foretager ekspropriationer, herunder tinglyser servitutter og fastlægger erstatning.

Proces for risikoanalyse og individuel vurdering af påvirkning

- Risikoanalysen er afgørende, fordi eksplosivstofbekendtgørelsen er formuleret som **en generel ramme**, mens den **konkrete** anvendelse kræver en **lokal teknisk** vurdering.
- En eksplosivstofekspert har lavet **skalatest** i Norge, og resultaterne bliver brugt i en detaljeret risikoanalyse af anlægget og omgivelserne:
 - vurdering af eksplosionsretning
 - beregning af blastzoner
 - analyse af hvordan en eventuel eksplosion vil påvirke nærområdet, herunder terræn, bygninger og afstandsforhold.

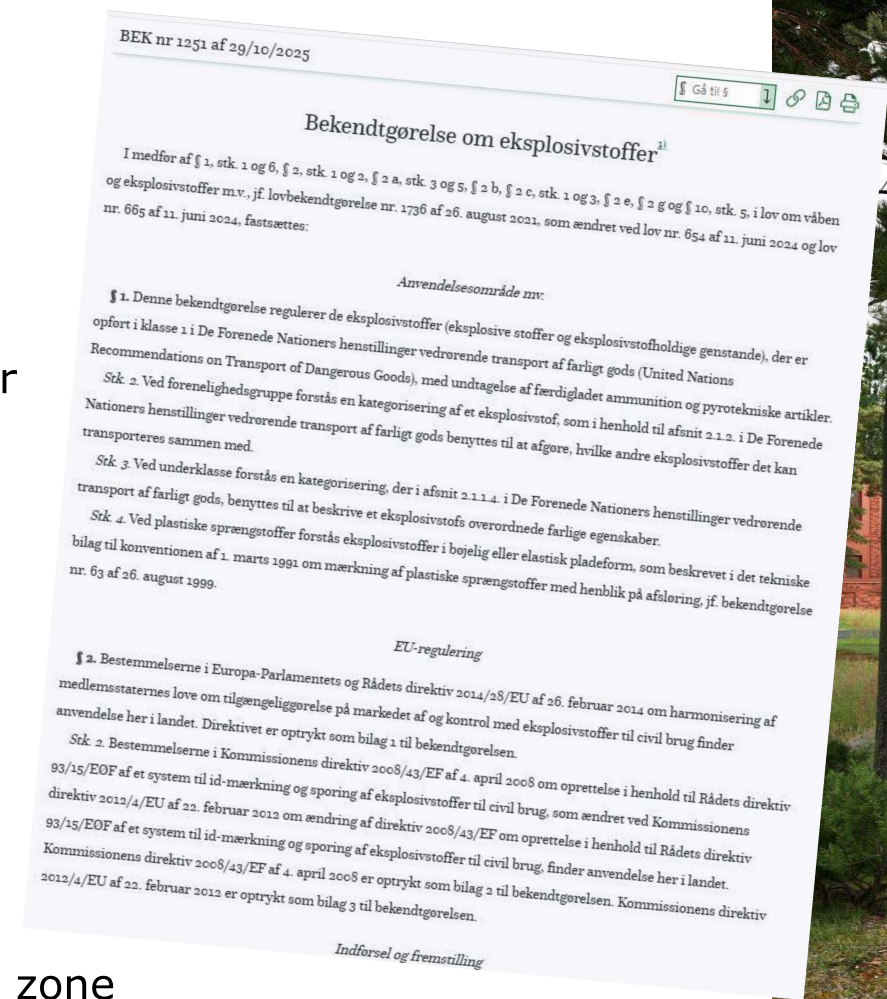
Servituternes opbygning

- Ordlyden kommer fra "eksplosivstofbekendtgørelsen".
- Bekendtgørelsen opererer med otte zoner, der hver opstiller rammer for, hvilke aktiviteter og typer byggeri, der ikke kan tillades inden for zonerne.
- I servitutter er zoner samlet til tre: grøn, blå og sort

Værdier til beregning af afstande mellem et oplag af eksplosivstoffer i underklasserne 1.1 og 1.5 og forskellige typer objekter

1	2	3	4	5	6	7	8
Sygehuse, skoler, børnehaver, højhuse, forsamling lokaler o.l.	Boliger	Bygninger og enhver aktivitet, der er oplaget uvedrømm ende, jf. dog kolonnerne 1 og 2	Offentlige veje, havne, jernbaner o.l uden konstant og tæt trafik	Offentlige veje, havne, jernbaner o.l med konstant og tæt trafik	Bygninger på virksomhe den med personoph ald, jf. dog kolonnerne 1-3	Andre oplæg af eksplosivst offer uden traversbesk yttelse	Andre oplæg af eksplosivst offer med traversbesk yttelse

BEK nr. 1251 af 29/10/2025, bilag 4, tabel 1

- 1: grøn zone
- 1-5: blå zone
- 1-8 sort zone

Sort sikkerhedszone

Servitut om rådighedsbegrænsninger som følge af etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

I forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling pålægges følgende servitut til sikring af overholdelse af sikkerhedszoner:

§ 1 Den til enhver tid værende ejer af de arealer på matr.nr. xx, der er beliggende inden for markeringen med sort streg, jf. vedhæftede kortbilag, er forpligtet til at friholde arealet for de objekter, der er oplistet i bekendtgørelse nr. 1251 af 29. oktober 2025 om eksplosivstoffer, bilag 4, tabel 1, kategori 1-8, herunder sygehuse, skoler, børnehaver, højhuse, forsamlingslokaler o.l.; boliger; bygninger og enhver aktivitet, der er oplaget uvedkommende; offentlige veje, havne, jernbaner o.l.; bygninger på virksomheden med personophold; andre oplag af eksplosivstoffer uden traversbeskyttelse og andre oplag af eksplosivstoffer med traversbeskyttelse.

§ 2 Enhver aktivitet eller ændringer af eksisterende arealanvendelse i strid med § 1 kræver forudgående samtykke fra de påtaleberettigede.

§ 3 Påtaleberettiget er Etablissement- og Terrænkommendoen og Midt- og Vestjyllands Politi.

Blå sikkerhedszone

Servitut om rådighedsbegrænsninger som følge af etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

I forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling pålægges følgende servitut til sikring af overholdelse af sikkerhedszoner:

§ 1 Den til enhver tid værende ejer af de arealer på matr.nr. xx, der er beliggende inden for markeringen med blå streg, jf. vedhæftede kortbilag, er forpligtet til at friholde arealet for de objekter, der er oplistet i bekendtgørelse nr. 1251 af 29. oktober 2025 om eksplosivstoffer, bilag 4, tabel 1, kategori 1, 2, 3, 4, og 5, herunder sygehuse, skoler, børnehaver, højhuse, forsamlingslokaler o.l.; boliger; bygninger og enhver aktivitet, der er oplaget uvedkommende; samt offentlige veje, havne, jernbaner o.l.

§ 2 Enhver aktivitet eller ændringer af eksisterende arealanvendelse i strid med § 1 kræver forudgående samtykke fra de påtaleberettigede.

§ 3 Påtaleberettiget er Etablissement- og Terrænkommendoen og Midt- og Vestjyllands Politi.

Grøn sikkerhedszone

Servitut om rådighedsbegrænsninger som følge af etablering af national ammunitionsproduktion i Elling

I forbindelse med etablering af national ammunitionsproduktion i Elling pålægges følgende servitut til sikring af overholdelse af sikkerhedszoner:

§ 1 Den til enhver tid værende ejer af de arealer på matr.nr. xx, der er beliggende inden for markeringen med grøn streg, jf. vedhæftede kortbilag, er forpligtet til at friholde arealet for de objekter, der er oplistet i bekendtgørelse nr. 1251 af 29. oktober 2025 om eksplosivstoffer, bilag 4, tabel 1, kategori 1, herunder sygehuse, skoler, børnehaver, højhuse, forsamlingslokaler o.l.

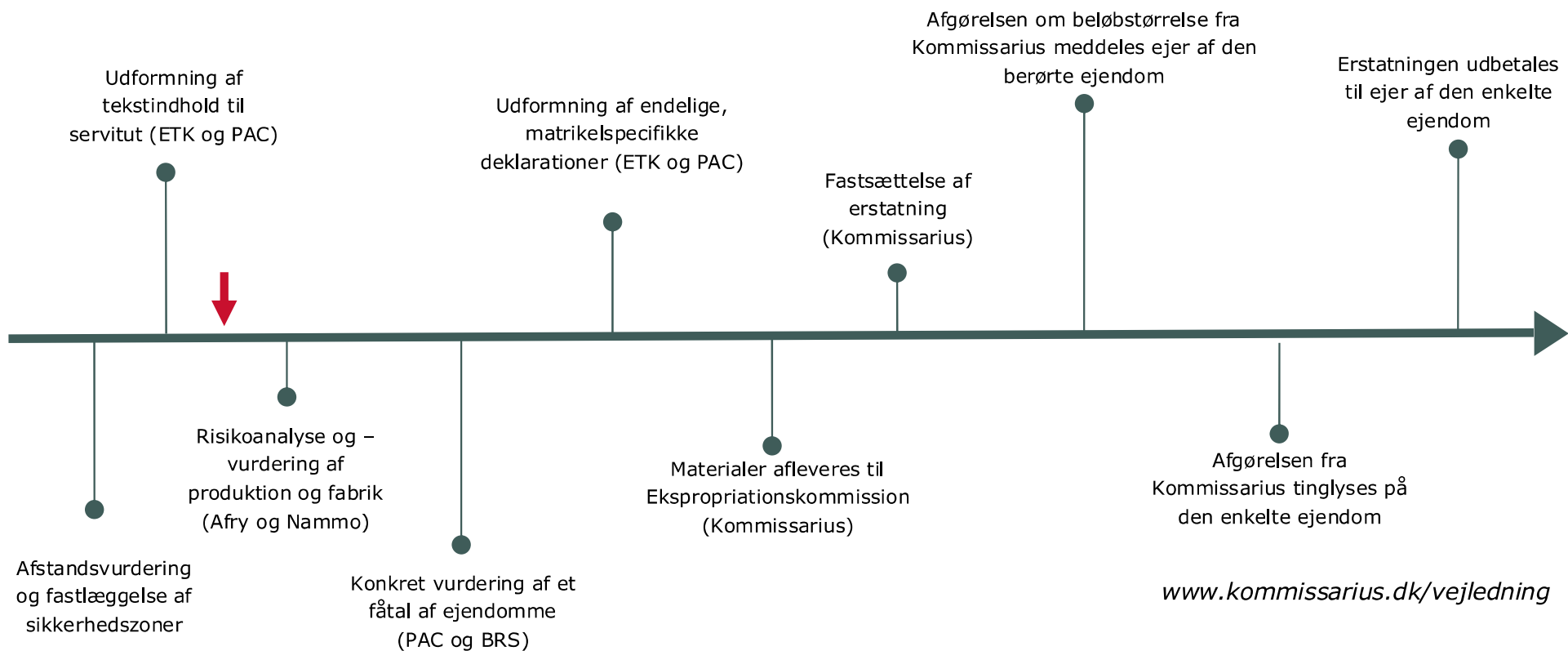
§ 2 Enhver aktivitet eller ændringer af eksisterende arealanvendelse i strid med § 1 kræver forudgående samtykke fra de påtaleberettigede.

§ 3 Påtaleberettiget er Etablissement- og Terrænkommendoen og Midt- og Vestjyllands Politi.

Hvad sker der efter i dag?

Spørgsmål?

ETABLISSEMENT- OG
TERRÆNKOMMANDOEN

Dialog og kontakt

- Den tætte kontakt til direkte berørte borgere fortsættes
- Næste borgermøde bliver primo 2026

**Spørgsmål efter informationsmødet?
Tøv ikke med at række ud til:**

Etablissement- og Terrænkommendoen

Kontakt for borgere:
FES-KTP-AMMU@mil.dk
www.forsvaret.dk/ammu

